

La participació balear de l'Expo amb molt punts obscurs

L'Expo malvolguda

Un pavelló molt car amb les obres inacabades, un incendi, ningú que es vulgui responsabilitzar de la decisió de participar en l'Expo, ningú sap encara qui pagarà totes les despeses, els empresaris que no s'hi interessin, Cañellas que diu que hi va obligat... Això és Balears en l'Expo.

La participació balear a l'Expo 92 és una història de despropòsits. El moment de màxima confusió arribà la passada setmana. Gabriel Cañellas, president de les Balears, es traslladà a Sevilla per a inspeccionar el pavelló balear de l'Expo. En declaracions fetes als mitjans de comunicació digué que "les Balears són presents a l'Expo perquè estam obligats a participar-hi".

Aquesta obligació està determinada, segons Cañellas, "perquè el govern (central) ha posat un solar per a cada comunitat autònoma, però hauria estat prou amb un per a totes. Posar-ne un per cada comunitat és com dir: o vénen o queda buit. I, és clar, en aquestes condicions Balears s'hi ha sentit obligada. No podíem, per prestigi, deixar buit el solar. El cost del pavelló serà de 1.035 milions de pessetes, i això per a una comunitat que només pot gastar 800 o 900 milions en promoció turística".

De manera molt clara Cañellas sentencià: "No és equiparable el benefici que se'n pugui obtenir al cost que hem hagut de suportar".

Aquestes declaracions no són sinó la culminació, a un mes vista de la inauguració de l'Expo, d'un procés, la participació de Balears a l'Expo, que no volia començar ningú, però que començà, i que ningú sap ara com pot acabar.

ANAR-HI O NO ANAR-HI, AQUESTA ERA LA QÜESTIÓ

A l'estiu de 1990 el president Cañellas no tenia gens clara la necessitat que les Balears fossin presents a l'Exposició Universal Sevilla'92. És més, en repetides ocasions declarava que considerava totalment gratuïta una eventual participació. Segons el president els empresaris li insistiren repetidament perquè Balears tengués, a la fi, representació a

l'Expo. El setembre de 1990 Cañellas anunciava, en conferència de premsa, que les Balears hi participarien amb un pavelló, els cost del qual estava calculat en uns 940 milions de pessetes.

¿QUI PAGA?

Segons el govern autònom, l'acord al qual s'havia arribat per a fer possible la participació balear a l'Expo representava la co-responsabilitat entre govern i empresaris per afrontar-ne les despeses.

Però els empresaris no ho tenen tan clar. Tant els responsables de la CAEB (Confederació d'Associacions Empresariales de Balears) com la PIMEM (Petita i Mitjana Empresa de Mallorca) diuen que no s'han compromès mai a aportar cap quantitat concreta. Que l'únic que havien dit és que intentaríen recaptar fons entre els seus associats, però sense cap tipus de compromís previ.

Els consells insulars aporten, entre els tres, uns 180 milions de pessetes. Ara bé, després d'aquesta aportació, cadascun tenia previst una participació diferenciada. El Consell de Mallorca ja ha dit que el cost que li representaria és desproporcionat per a les seves possibilitats. Joan Verger, president del Consell mallorquí ha dit: "és una rifada", pagar tant (uns 25 milions) per anar a Sevilla.

Així les coses, no està gens clar qui s'haurà de fer càrrec de totes les despeses. Es comença a pensar que haurà de ser el govern qui ho pagui gairebé tot. Els inicials 400 milions que havia de pagar es poden convertir en molts més. ¿D'on sortiran? Aquesta és la pregunta. La resposta, de moment, una incògnita.

¿QUANT COSTA?

Aquesta és una altra de les preguntes sense resposta exacta. Diu el govern que 1.035 milions, però l'oposició no s'ho

acaba de creure.

Segons el PSIB-PSOE el cost real del pavelló serà de 2.500 milions de pessetes i el govern haurà de pagar-ne quasi la totalitat.

El diputat socialista que va fer aquesta afirmació, Valentí Valenciano, denuncià que el cost real triplicarà el que s'havia previst en un principi. El govern, però, nega aquestes acusacions i es manté en la xifra de 1.035 milions.

GENEROSSES ILLES BALEARS

Segons el diputat del PSM-EEM, Ramon Orfila, el cost del pavelló balear serà pràcticament igual al dels Estats Units i percentualment, un dels més cars de tot Espanya. Unes dades: el pavelló del País Valencià costa 400 milions, per a un pressupost de la comunitat de 734 mil milions; el de Catalunya costa 1.600 milions per a un pressupost d'un bilió tres-cents mil pessetes. El de Balears costa uns 1.200 (xifra que es pot prendre com la més seriosa entre totes les que es donen) per un pressupost de 46.000 milions. En paraules del diputat nacionalista Ramon Orfila, "devem ser la comunitat autònoma més rica del món".

EL SECRETARI GENERAL DURA QUINZE DIES

Gaspar Oliver, ex-conseller de comerç i actual president d'IFEBAL (institut de fires de Balears), entitat encarregada de l'organització i gestió de la presència de les Balears a l'Expo, nomenà a principis de febrer un director general del comitè organitzador. Quinze dies després dimetia. El càrrec està a hores d'ara vacant.

EL LLAUT ALZINA

El pavelló balear fou dissenyat de manera que a l'entrada els visitants es tro-

barien una embarcació típica mallorquina, el llaut. Però no una reproducció, no, un llaut ben autèntic. És una embarcació de 47 anys d'antiguitat, 45 pams d'eslora i tres pals. A l'hora de triar el vaixell segons el president d'IFEBAL i ex-conseller de comerç, es decidiren per l'opció més barata. Però ha aixecat moltes suspicàcies que l'opció més barata sigui pa-

gar cinc milions de pessetes pel lloguer del llaut Alzina, propietat —compartida amb quatre persones més— del director general de la Conselleria de Comerç, Lluç Tomàs.

I per si faltava cap motiu més de polèmica, dos dies després del famós incendi del Pavelló dels Descobriments, el Pavelló Balear també era escenari d'un

Es dubta que el pavelló estigui acabat a l'hora.

ARXIU

incendi. Aquest, però, menys important. Segons Gaspar Olivier, no tingué cap importància. L'oposició no s'ho creu i demana que s'extremin les mesures de vigilància i antiincendis. Les obres, segons els responsables, estaran acabades a temps: "Dos dies abans de la inauguració, són retards normals en aquest tipus d'obres", diu el director d'IFEBAL. Més d'un diputat de l'oposició dubta que el pavelló estigui acabat d'hora.

I una última qüestió. ¿què es farà amb el pavelló una vegada acabada l'Expo? No ho sap ningú. Des del govern es diu, amb timidesa, que el millor seria vendre'l, perquè el seu desmuntatge i transport a les Illes encara faria molt més cara la participació balear a l'Expo. És clar que ningú és capaç d'imaginar a qui pot interessar el pavelló.

Miquel Payeras